

WEEK VAN HET KATHOLIEK ONDERWIJS 6 T/M 10 OKTOBER 2014

In deze lesbrief staan, in de week na Werelddierendag, niet de dieren centraal maar Sint Franciscus, de heilige voor wie de natuur één groot geschenk was. Hij noemde alle mensen en dieren maar ook de zon, de maan en de wind zijn 'broers en zussen.'

FRANCISCUS VIEREN

Dierendag: het feest van Franciscus

Op 4 oktober wordt Werelddierendag gevierd. Het is de feestdag van de heilige Franciscus van Assisi (1182-1226). Franciscus was de zoon van een rijke stoffenhandelaar. Het was de bedoeling dat hij zijn vader zou opvolgen. Maar Franciscus koos een andere weg. Hij leefde zo sober mogelijk en trok rond om over Jezus te vertellen. Hij heeft de kloosterorde van de Franciscanen gesticht, die nog steeds bestaat. Franciscus hield van de natuur. Er wordt gezegd dat hij met dieren kon spreken.

doelen

De kinderen weten wie Sint Franciscus is. Ze zijn zich ervan bewust dat we goed met dieren moeten omgaan. Ze begrijpen wat de groet van Franciscus betekent en kunnen hem gebruiken.

nodig

- ▶ Een versierde stoel of verjaardagsstoel
- ▶ Een pluchen speelgoedbeest. Eventueel kunt u de kinderen vragen hun favoriete dierenknuffel mee te nemen.
- ▶ Eventueel: een poppenkastpop van een wolf.

doelen

De kinderen begrijpen dat Franciscus zichzelf rijk vond, ook al was hij arm. Zij voelen aan, dat je dankbaar kunt zijn voor dingen die niet in de winkel te koop zijn.

nodig

- ▶ Een grote doos, bekleed met cadeaupapier; een lint om eromheen te strikken.
- ▶ Voor in de doos: een zon, een maan en een ster van karton; een flesje water; een waxinelichtje; een (papieren) bloem
- ▶ Een uitdraai van muziek en tekst van het Danklied (www.katholiekonderwijs.nl)

1 Feest!

(5-10 minuten)

Zet een versierde stoel in het midden van de kring (of voor de klas) en vraag de kinderen of zij weten waarom die stoel er staat. Zet nu het speelgoedbeest op de stoel en ga met de kinderen in gesprek over Dierendag, het feest voor alle dieren. Hebben ze het in het weekend gevierd? Vraag wie er een huisdier heeft. Een paar kinderen mogen op de versierde stoel komen zitten om over hun dier te vertellen en over hoe ze het verzorgen. Zeg dat Dierendag eigenlijk het feest is van één man, Franciscus. Leg uit wie hij is. Op www.katholiekonderwijs.nl vindt u een korte levensbeschrijving.

2 Franciscus en de wolf van Gubbio

(10 minuten)

Eén van de vele verhalen die over Franciscus van Assisi zijn overgeleverd gaat over de wolf van Gubbio. Een kinderversie van dit verhaal staat op de achterkant van de lesbrief. Het wordt verteld vanuit het perspectief van de wolf. Het wordt nog aansprekender als u een poppenkastpop van een wolf gebruikt bij het vertellen. Spreek eerst met de kinderen over wat een wolf is. Weten ze dat een wolf gevaarlijk kan zijn? Vertel nu het verhaal (of lees het voor). Maak een kruisteken in de lucht op het juiste moment in het verhaal, zodat de kinderen zien wat Franciscus doet. Met dit gebaar zegent Franciscus

de wolf: zo laat hij hem voelen dat God het goed met hem meent. De verhouding tussen Franciscus en de wolf is gelijkwaardig, hij neemt de wolf even serieus als een mens. Hij stelt aan de wolf dezelfde eisen als aan de inwoners van Gubbio: respectvol met elkaar omgaan.

Vragen bij de tekst

- ▶ Wat doet Franciscus om de wolf rustig te maken?
- ▶ Hoe zorgt Franciscus ervoor, dat de ruzie tussen de wolf en de bewoners van Gubbio ophoudt?
- ▶ Hoe doe jij dat, als je ruzie hebt?

Extra

- ▶ Zet in de klas een vis in een kom en verzorg deze samen.
- ▶ Verzorg de planten in de klas samen (of buiten, als die er zijn).
- ▶ Breng een bezoek aan de kinderboerderij.

1 Arm en toch rijk

(5 minuten)

Groet de groep met de woorden 'Vrede en alle goeds!' en vraag de leerlingen van wie deze woorden zijn. Laat ze kort vertellen wat ze nog weten over Sint Franciscus. Zeg dat Franciscus van Assisi uit een rijk gezin kwam: zijn vader was koopman. Franciscus kreeg alles wat hij wilde. Toen hij een jonge man was, werd zijn geloof zo sterk dat hij zijn leven wilde veranderen: hij wilde net zo leven als Jezus. Dat betekende dat hij zijn bezittingen verdeelde onder arme mensen. Hij had niets meer, alleen zijn kleren. Toch voelde Franciscus zich rijk. Hij vond dat God hem een groot cadeau had gegeven.

2 Cadeau

(10 minuten)

Zet de doos in de kring: in dit cadeau zitten de dingen waar Franciscus blij mee was. Vraag een paar kinderen om er steeds een attribuut uit te halen; bespreek vervolgens wat het betekent. Steek het waxinelichtje aan en laat de kinderen ontdekken dat het om het 'vuur' gaat. Giet een beetje water uit de fles op de hand van één of meer leerlingen en vraag waar we 'water' voor nodig hebben. Haal een handje 'lucht' uit de doos en blaas het over uw hand in de richting van de kinderen: dit is de wind. Vraag bij de 'bloem', wat er nog meer groeit in de natuur: struiken, bomen, vruchten en andere dingen om te eten. Franciscus was dankbaar voor de aarde, die God geschapen heeft: zon, maan, sterren, wind, water, vuur, aarde, bloemen. U kunt daarbij ook de dieren en de mensen noemen (ook al zitten zij niet in de doos). Waar zijn de kinderen dankbaar voor?

3 Danklied

(10 minuten)

Franciscus heeft aan het einde van zijn leven een Zonnelied geschreven. In het lied bedankt hij God voor al het mooie dat wij mensen gekregen hebben: de zon, de maan, de sterren, de wind, het water... Op www.katholiekonderwijs.nl vindt u het notenschrift en de tekst van een 'Danklied', een vrije interpretatie van het lied van Franciscus. Alle dingen van de doos komen terug in de tekst. Als het teveel is voor één keer, kunt u het lied in meerdere keren aanleren.

Extra

- ▶ Voorlezen: *Franciscus en de Rovers*, auteur Fran van den Munkhof. Kijk op www.katholiekonderwijs.nl voor meer titels van prentenboeken over Franciscus.
- ▶ Vraag de kinderen waarvoor zij willen bedanken en noem dit, bij het aansteken van een waxinelichtje, in een kort gebed.
- ▶ Maak met de kinderen een wandeling in de natuur.

De wolf van Gubbio

Ken je mij? Ik ben een wolf. Ik woon in het bos bij Gubbio. De mensen in Gubbio waren bang voor mij. Dat snap ik wel. Want 's nachts ging ik naar de stad, op zoek naar eten. Ik had zo'n honger! Ik beet kippen dood en konijnen. Ik heb ook mensen aangevallen. Daar ben ik niet trots op. Op een dag kwam er een kleine man naar mij toe. Ik liet mijn tanden zien: 'Kijk eens hoe gevaarlijk ik ben!' De man maakte een kruisteken in de lucht. Ik weet niet hoe het kan, maar ik was niet meer boos. Ik hoefde niet meer te bijten. De man zei: 'Wolf, niet schrikken. Ik ben Franciscus. Ik kom met je praten. De mensen in Gubbio hebben verteld dat jij de stad onveilig maakt. Je hebt honger, ik weet het. We gaan zorgen dat je iedere

dag eten krijgt. Beloof je dat je de mensen en de dieren in Gubbio met rust laat?' Ik boog mijn kop. Franciscus stak zijn hand uit en ik legde mijn poot erin. 'Kom mee', zei hij, 'dan kun je het goed maken.' We gingen naar de markt. Het was er druk. Toen de mensen mij zagen, wilden ze wegrekken. Franciscus zei: 'Niet bang zijn. De wolf zal jullie geen kwaad meer doen. Dat beloof je toch?' Ik gaf hem weer mijn poot, zodat iedereen kon zien dat ik het meende. 'Nu moeten jullie mij ook iets beloven', zei Franciscus. 'Willen jullie de wolf eten geven, zodat hij nooit meer honger heeft?' Zo gaat het nu. De mensen van Gubbio zorgen voor mij. En ik? Ik ben hun vriend.

